

stichting **Een Joodse Erfenis**

Rechterraam van het monument dat in 1993 is aangebracht aan de oostgevel van de voormalige synagoge in Winsum

- de herinnering levend houden -

Agenda 2014

13 April 2014, aanvang 15.00 uur

Lezing door dr. Bart Wallet over 'Herinnering en herleving, Joden in Nederland na 1945'

*Obergumer kerk,
Kerkpad 10, 9951 EP Winsum*

4 mei 2014

Openstelling sjoel tijdens en na de dodenherdenking

November 2014

Lezing over joodse feestdagen

Nieuwsbrief

maart 2014

De Winsumse Sjoel

Stand van zaken film Sophie de Vries-van der Klei

In de nieuwsbrief van september 2013 werd al aangekondigd dat er een film in voorbereiding is over de herinnering aan Sophie de Vries-van der Klei. Zij werd geboren in 1858 in Appingedam en trouwde daar in 1885 met Jakob de Vries uit Winsum. Jakob overleed in 1934, Sophie bleef tot haar deportatie in november 1942 in Winsum (Tuinbouwstraat 15) wonen.

De film over oma Sophia wordt onderdeel van een serie van vier nieuwe films over het Jodendom in de Groningse Ommelanden. De afleveringen gaan over vier vrouwen uit de

provincie Groningen: Sophie van der Klei uit Winsum, Hertha Denneboom uit Leek, Henriëtte Sachs uit Vlagtwedde en Mirjam Gerzon uit Groningen. Het betreft een vervolg op het in 2011 verschenen succesvolle filmdrieluik Een Gronings-Joodse Erfenis van Stichting TOF Media, waarbij regie en presentatie opnieuw in handen zijn van de Groninger historicus Beno Hofman.

De première van de documentairereeks is op 12 april in de synagoge aan de Folkingestraat in Groningen (besloten). De documentaires worden na de première nog tweemaal vertoond in de synagoge (zie meer informatie bij Tip, pagina 2).

Sjoellezing 'Herinnering en herleving, Joden in Nederland na 1945'

Het belooft een boeiende lezing te worden, waarbij Wallet uitgaat van het idee dat er sprake is van een familie van joodse gemeenschappen, die elk op eigen wijze aan het verleden teruggedachten en een eigen route van wederopbouw volgden. Belangrijke vragen zijn daarbij te stellen, bijvoorbeeld in hoeverre de herinneringen aan de Shoah de herleving beïnvloeden en hoe de wens om de joodse identiteit te bewaren daarin ook een rol speelt.

Bart Wallet is historicus gespecialiseerd in joodse geschiedenis en verbonden aan de Vrije Universiteit te Amsterdam

- toegang: € 7,50 kaarten a/d zaal
Reserveren is mogelijk via:
- info@sjoelplein.nl of 0595-442728

Meer informatie over deze lezing kunt u vinden op: www.sjoelplein.nl

Stichting Een Joodse Erfenis heeft als doel de herinnering aan de Joodse gemeenschap van Noordwest-Groningen levend te houden.

Het secretariaat is gevestigd:

Tuinbouwstraat 16

9951 EG Winsum

T : 0595-442728 E : info@sjoelplein.nl

www.sjoelplein.nl

Donateur worden?

Bent u nog geen donateur van de Winsumse sjoel, maar wilt u ons werk ondersteunen met een jaarlijkse bijdrage waarvan u de hoogte naar eigen inzicht kunt bepalen, stuurt u dan een mail of kijk voor nadere informatie hierover op onze website.

De Winsumse Sjoel

Bijdrage aan de film Sophie de Vries-van der Klei

Stichting Een Joodse Erfenis heeft bijgedragen door met name het houden van interviews en het verzamelen van documenten en fotomateriaal. Naast een grote financiële bijdrage van de Wierda Stichting hebben de gemeente Winsum, onze stichting en diverse particulieren bijgedragen aan de realisatie van de documentaire. Waarvoor onze hartelijke dank!

Filmopnames zijn er onder andere gemaakt van de huizen waar Sophie heeft gewoond, de voormalige synagoge en een interview met mevrouw Bolhuis-Heerema. Zij heeft met haar ouders, die Sophie en Jakob goed hebben gekend, gewoond op de hoek Tuinbouwstraat-Onderdendamsterweg (*zie foto links*). Daarnaast zijn er opnames gemaakt van een les met de leskist, gegeven door Sjouke van der Kooi (leerkracht groep 7 en 8 Borgschool). De leskist verwijst naar de familie van Michiel de Vries, zoon van Sophie en Jakob de Vries (zie het artikel hieronder).

Leskist "Issy en Sophius, een joodse erfenis in Winsum"

Stichting Een Joodse Erfenis te Winsum heeft sinds kort een leskist beschikbaar, geschikt voor de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Centraal staan de lotgevallen en achtergronden van de joodse familie De Vries, tot haar deportatie in begin november 1942 woonachtig aan de Oosterstraat 22 (nu 20) te Winsum. Dankzij hun toenmalige buurjongen Henk Lijnema (1924-2004) weten we het nodige van deze familie: de ouders Michiel de Vries (*1888) en Agatha de Vries-Van Zuiden (*1886) en hun twee zoons Israël (*1926) en Sophius (*1927). Het hele gezin is, net als alle andere joodse inwoners van Winsum, via Westerbork afgevoerd naar Auschwitz en daar vergast. Deze geschiedenis is ook verwerkt in het toneelstuk "Issy en Sophius" dat enige tijd geleden met succes door Theater De Steeg voor en door scholieren op de planken is gebracht.

De leskist, vorm gegeven als een dienstkist zoals die op menige rommelzolder te vinden is, bevat de foto's en enkele van de spullen die door Michiel de Vries bij de familie Lijnema zijn achtergelaten (in replica). Lees meer op onze website www.sjoelplein.nl

De leskist kan worden gereserveerd bij Romke Visser, historicus/vakdidacticus en bestuurslid educatie van de stichting Een Joodse Erfenis, die ook beschikbaar is voor ondersteuning bij de les(ontwikkeling):

M 06-14158207 E rom.visser@planet.nl

Tip

- Synagoge Groningen, **13 en 16 april**, 20.00 uur: Voorstelling vierdelige documentairereeks *Een Gronings-Joodse Erfenis*; onder andere over Sophie de Vries-van der Klei (zie pag.1). Kosten: € 7,50. www.groningsjoodseerfenis.nl
- Synagoge Groningen, **tot 21 april**, wo. en zo. van 13.00 tot 17.00 uur: Fototentoonstelling *Hertha's Leven*, een overzicht van foto's van Reli Avrahami, de dochter van Hertha Denneboom, één van de hoofdpersonen uit de documentaire reeks.
- Synagoge Groningen, **24 april**, 20.00 uur: concert *Hoort iemand mij* door Koor 4 Mei-Project www.4meiprojekt.nl/
- Lutherse Kerk Groningen, **4 mei**, 21.00 uur: concert *Hoort iemand mij* door Koor 4 Mei-Project www.4meiprojekt.nl/
- Oosterpoort (kleine zaal), Groningen, **4 mei**, 21.00 uur: in het kader van Theater Na de Dam, voorstelling *Niemand's land* door Theater de Steeg en Club Guy & Roni www.de-oosterpoort.nl/programma/de-steeg-en-club-guy-roni